ශ්‍රී ලංකාවේ රිදී විහාරයේ පුස්කොළපොත් එකතුව ඇසුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ අත්පිටපත් සංස්කෘතිය

ලැගුම් දෙණියේ පියරතන හිමි
පුස්තකාල හා විඥාපන විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ABSTRACT

අත්පිටපත් සංස්කෘතිය (Manscripts culture) යන්න මෙරට ශාස්ත්‍රීය ව්‍යවහාරයෙහි භාවිත යෙදුමක් නො වුව ද එය යුරෝපීය රටවල දිගු කලක් තිස්සේ භාවිත පෘථුල පර්යේෂණවලට පාදක ව ඇති සංකල්පයකි.

අත් පිටපත් සංස්කෘතිය යනු හුදු අත් පිටපත් පමණක් නොවේ. එකී අත් පිටපතක් බිහිවීමට තුඩු දුන් හේතු සාධක, සමාජ ආර්ථික හා සංස්කෘතික පසුබිම, භාවිත ලේඛන රටාව හා එහි සුවිශේෂ ලක්ෂණ ප්‍රතිග්‍රාහිත හා දේශීය ඥාන පද්ධතිය කෙරෙහි එහි බලපෑම ආදී කරුණු පිළිබඳ සමස්තය අත් පිටපත් සංස්කෘතිය වශයෙන් නිර්වචනය කළ හැකිය.

අත්පිටපත්වල ස්වභාවය රටින් රටට වෙනස් විය හැකිය. ඒ වෙනස ලේඛන මාධ්‍ය අනුව සිදු වන්නකි. උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් යුරෝපීය රටවල පුරාණ අත්පිටපත් වන්නේ පැපිරස්, වෙලම්, පාච්ට්මන් ආදියයි. කඩදාසි අත් පිටපත් ඉන් පසු යුගවලට අයත් වේ. යතුරු ලිඛිත පිටපත් ද අත්පිටපත් ගණයට අයත් සේ සැලකේ. මේ සියල්ලට පොදු මූලික ලක්ෂණය වන්නේ ඒවා අමුද්‍රිත පිටපත් වීමයි. මෙහිදී සිහිතබා ගත යුතු කරුණක් වන්නේ අද අත් පිටපත් ලෙස සලකනු ලැබුව ද, ඒවා බිහි වුණු වකවානුවලදී ඥාන ස ම්ප්‍රේෂණ මාධ්‍ය හෙවත් පොත් හැටියට පැවතුණු බවය.

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධ තත්ත්වය ද මීට වෙනස් නොවේ. ලේඛන කලාව මෙරට භාවිතය පත් වූ වකවානුවේ සිට ම ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදනය ආරම්භ වූ බවට සාධක ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර වලින් එළිවිය හැකිය. මෙරට ප්‍රචලිතව ම ලේඛන මාධ්‍යය වූයේ පුස්කොළ යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන තල කොළයයි. කුඩා ලියැවිල් සඳහා තල් කොළ ද භාවිත කරනු ලැබිණි. යුරෝපීය ආක්‍රමණත් සමග කඩදාසිය හඳුන්වා දෙනු ලැබුව ද 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගය දක්වා ම ලේඛනය සඳහා පුස්කොළ භාවිතයේ අඩුවක් සිදු නොවූ බව පෙනේ. එහෙයින් යුරෝපීය රටවල මෙන් කඩදාසි අත් පිටපත් මෙරට බහුලව හමු නොවේ. යතුරු ලිඛිත අත් පිටපත් ද ඉතා අල්පය එහෙයින් මෙරට අත් පිටපත් සංස්කෘතියට මූලික වශයෙන්ම අයත් වනනේ පුස්කොළපොත් ය. මුද්‍රණ ශිල්පය බහු ප්‍රචාරණයට පත් වනතුරුම, පොතෙහි කාර්ය භාරය ඉටු කරන ලද්දේ මෙකී පුස්කොළ අත් පිටපත් විසිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පුස් කොළ පොත් පිළිබඳ ව සිදු කොට ඇති අධ්‍යයන සියල්ලම පාහේ ග්‍රන්ථනාමාවලි වලට සීමා වී පවතී. ඉන් පිටස්තරව පොදුවේ අත්පිටපත් සංස්කෘතිය ගැන සිදු කොට ඇති අධ්‍යයන නොමැති තරම්ය.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ රිදී විහාරයේ පුස්කොළ පොත් එකතුව පදනම් කොට ගනිමින් සිදු කරන ලද අපගේ අධ්‍යයනයේ දී හුදෙක් ග්‍රන්ථනාමාවලියක් සම්පාදනය කිරීමේ කර්තව්‍යයෙන් ඔබ්බට ගොස් පොදුවේ පුස්කොළ පොත් සංස්කෘතිය ගැන ද කරුණු විමසා බැලීමට තැත් කරන ලැබිණි.

පුස්කොළ පොත් බිහිවීමට හේතු කාරක වූ ප්‍රධානම කාරණය ත්‍රිපිටකය හා ත්‍රිපිටකගත සාහිත්‍යය බව මේ අධ්‍යයනයේ දී පැහැදිලිව පෙනී ගිය කරුණකි. රිදී විහාරස්ථ පුස්කොළ පොත් වැඩි කොටස මේ ගණයට අයත් වේ. සරල ආර්ථික ක්‍රමයක් පැවති වැඩ වසම්වාදී සජයක ඥාන සම්ප්‍රේෂණය සිදු වූ ආකාරය මේ ග්‍රන්ථවල අන්තර්ගතය දෙස බැලීමෙන් වටහා ගත හැකිය. විශේෂයෙන් රට ආර්ථික වශයෙන් සමෘද්ධිමත්ව, දේශපාලන ස්ථාවරභාවයක් පැවති කාල වකවානුවල වැඩි ප්‍රමාණයක් සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ බිහි වු සැටි ද, එබදු වාතාවරණයක් නොපැවති සමයන්හි ශාස්ත්‍රාලෝකය දුර්වල වු කල්හි සාමාන්‍ය ග්‍රාමීය ජන ජීවිතයේ දෛනික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සරල දේශිය වෙද හෙදකම් හා යාතුකර්ම ග්‍රන්ථ බහුලව බිහි වූ ආකාරය ද ආදාළ ග්‍රන්ථ සමූහය පිරික්සීමේ දී පැහැදිලි විය.

අන්‍යාකාරයකින් පැහැදිලි කරන්නේ නම් දේශීය පුස්කොළ අත් පිටපත් සම්ප්‍රදාය මහා සම්ප්‍රදාය හා චූල සම්ප්‍රදාය වශයෙන් ද්වීධාකරණය කළ හැකි බව පැවසිය හැකිය.

ලේඛන රටාව ඇසුරින් බොහෝ දුරට එම අත් පිටපත් බිහි වූ කාල වකවානු නිර්ණය කළ හැකිය. ශාස්ත්‍රෝන්නතියක්ම පැවති කාලවල ලිඛිත පිටපත්හි භාෂාව විදග්ධය. අක්ෂර වින්‍යාසය නිවැරදි. අකුරුවල හැඩතල පැහැදිලිය. එහෙත් ශාස්ත්‍රහායන වකවානුවල ලිඛිත පිටපත්හි භාෂාව දූෂිත.

වියරණ හා අක්ෂර වින්‍යාස දෝෂ විශාල ය. අකුරු හැඩතල අව්‍යක්තය. අපැහැදිලි ය. විශදෘසය.පොදුවේ සලකන විට ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්කොළ පිටපත් සංස්කෘතිය ඒ ඒ කාලවකවානු අනුව කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් ප්‍රදර්ශනය කරන බව පැහැදිලි විය.

රිදී විහාරස්ථ එකතුව ඇසුරින් බැස ගන්නා ලද නිගමන පොදුවේ මෙරට පුස්කොළ අත්පිටපත් සංස්කෘතිය විෂයෙහි අදාළ කරවිය හැකි බව, එබඳු අනෙකුත් එකතු පිරික්සීමේදී ද වටහාගත හැකිය.

මේ අධ්‍යයනයේ දී භාවිත ක්‍රමවේදීය ස්ථානීය ග්‍රන්ථ ගවේෂණය හෙවත් අදාළ ස්ථානයේදීම අත්පිටපත් පරීක්ෂා කර බැලීමයි. පිටපත් වර්ග කොට ඒවායේ අන්තර්ගතය විමර්ශනය කිරීම මෙන්ම පිටපත් වල භෞතික ස්වභාවය විමර්ශනය ද සිදු කරන ලදී. නිගමන වලට එළඹෙන ලද්දේ සමස්ත එකතුව අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඉක්බිතිවය.

ප්‍රමුඛ පදඃ-	'අත් පිටපත්'සංස්කෘතිය	පුස්කොළ පොත්, කරුණෑගල රිදීවිහාරය